

«БЕКІТЕМІН»
Атырау облысы денсаулық
сақтау басқармасы

«Атырау облыстық перинаталдық
орталығы» ШЖҚ КМК
Директоры
К.А.Ермагамбетов



Атырау облысы денсаулық сақтау басқармасы

«Атырау облыстық перинаталдық орталығы» ШЖҚ КМК

ЭТИКАЛЫҚ КОДЕКСІ

1. Бөлім. Жалпы ережелер.

1.1. Бұл Этикалық Кодекс (әрі қарай Кодекс) - «Атырау облыстық перинаталдық орталығы» ШЖҚ КМК қызметкерлерінің моральдық принциптер биология және медицина ғылымдарының жетістіктерін, Қазақстан Республикасы Конституциясының 29-бабы, Қазақстан Республикасының «Халық денсаулығы туралы» Кодексі және денсаулық сақтау жүйесі туралы» 184-бабы «Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің Ар-намыс кодексін ескере отырып Қазақстан Республикасының» халықаралық медициналық этика кодексінің, Хельсинки декларациясының, геном және адам құқықтары туралы жалпы декларацияның және адам құқықтары мен қадір-қасиетін қорғау туралы конвенциялардың ережелерін, қолдануды ескере отырып жүйеленген.

1.2. Осы Кодекс перинаталдық орталық қызметкерлерінің қызметтік этикасының стандарттарын белгілейді, пациенттердің қызмет көрсету сервисінің жоғары деңгейімен медициналық қызметтер алуына деген сенімін нығайтуға, өзара қарым-қатынастардың жоғары мәдениетін қалыптастыруға және қызметкерлер арасында парасаттылық ахуалын қалыптастыруға, сондай-ақ перинаталдық орталық шеңберіндегі этикалық емес мінез-құлық жағдайларының алдын алуға бағытталған.

1.3. Осы Кодексте белгіленген қызметтік әдеп стандарттары еңбек шарты негізінде жұмысқа қабылданған перинаталдық орталықтың барлық қызметкерлері үшін, атқаратын лауазымына қарамастан, азаматтық-құқықтық шарттар бойынша жұмыс істейтін адамдарға, сондай-ақ оқу орнынан практикадан өтуге бағытталған студенттерге, интерндерге міндетті.

1.4. Барлық деңгейдегі басшылар Этикалық ережелердің сақталуын қолдауы және бақылауы керек.

2. Бөлім. Перинаталдық орталық қызметкерлерінің этикалық принциптері.

Перинаталдық орталық қызметкерлерінің қызметтік этикасы қағидаттарға негізделеді:

- 1) адалдық-перинаталдық орталықтың игілігі үшін кәсіби және жауапты қызмет;
- 2) адалдық-өз міндеттеріне шынайы көзқарас;

- 3) әділдік – жеке және заңды тұлғалардың ықпалына қарамастан заңды шешім қабылдау, кез келген мән-жайлар бойынша біржақтылық пен субъективтілік себебінен тұлғаларды кемсітуге жол бермеу;
- 4) ашықтық-басқалармен жұмыс істеуге дайын болу және өз әрекеттерінің ашықтығын қамтамасыз ету;
- 5) сыпайылық-пациенттер мен әріптестерге дұрыс және құрметпен қарау.
- 6) мінсіз мінез – құлық-кез келген міндеттерді сапалы орындауға бағытталған әрекет, айналасындағылар үшін үлгілі құбылыс.
- 7) ақпараттың құпиялылығы – құпия ақпаратты құрайтын мәліметтерді жария етпеу туралы Ережеге сәйкес ақпаратты сақтауға және таратуға жол бермеуге міндетті.

3. Бөлім. Перинаталдық орталық қызметкерлерінің этика қызметінің стандарты.

Перинаталдық орталық қызметкерлеріне мынадай талаптар қойылады:

- 1) қарапайым болуға, жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормалар мен Этика-деонтологияны сақтауға, шындыққа сәйкес келмейтін мәліметтерді таратпауға;
- 2) Перинаталдық орталықтың мүдделеріне және пациенттердің құқықтарына нұқсан келтіретін іс-әрекеттерге қарсы тұруға;
- 3) заңда белгіленген шектеулерді сақтауға, мүдделер қақтығысын болдырмауға;
- 4) пациенттермен және әріптестермен қарым-қатынаста әдептілік танытуға, дәрежілік, қадір-қасиетін қорлау, әдепсіздік және дұрыс емес мінез-құлық фактілеріне жол бермеуге, өз әрекеттерімен және мінез-құлқымен олардың тарапынан сынға себеп бермеуге;
- 5) іскерлік этикет пен ресми мінез-құлық қағидаларын сақтауға, пациенттер мен әріптестердің көз алдында қызметкердің қадір-қасиеті мен беделіне нұқсан келтіретін іс-әрекеттер жасауға жол бермеуге міндетті.
- 6) лауазымдық міндеттерін атқаруға байланысты кез келген сипаттағы заңсыз уәделер бермеуге және заңсыз міндеттемелер алмауға;
- 7) қызмет көрсету үшін қызмет бабын пайдаланбауға;
- 8) перинаталдық орталықтың меншігінің сақталуын қамтамасыз етуге, оның мүлкін тек нысаналы мақсаты бойынша, лауазымдық міндеттерін орындау үшін пайдалануға құқылы.
- 9) қызметтік міндеттерін адал орындауға кедергі келтіретін заңсыз қаржылық және мүліктік мүдделерді көздемеуге міндетті.
- 10) заңда тәртіптік, әкімшілік не қылмыстық жауаптылық көзделген теріс қылықтар мен құқық бұзушылықтар жасауға жол бермейді.
- 11) қызметтік міндеттерін атқару кезінде перинаталдық орталықтың беделін нығайтуға ықпал етуге, жалпы қабылданған іскерлік стильге сәйкес келуге міндетті.

Перинаталдық орталықтың қызметкерлері әріптестерімен қызметтік қарым-қатынаста:

- 1) ұжымда іскерлік және достық қарым-қатынастар мен сындарлы ынтымақтастықты орнатуға және нығайтуға ықпал етуге;
- 2) басқа қызметкерлер тарапынан қызметтік әдеп нормаларын бұзушылықтардың жолын кесуге не оларды болдырмау жөнінде өзге де шаралар қолдануға;
- 3) әріптестердің ұжымдағы ар-намысы мен қадір-қасиетіне нұқсан келтіретін жеке және кәсіби қасиеттерін талқылаудан бас тартуға;

- өзінің мінез-құлқымен бейтараптықтың, әділдіктің, жанқиярлықтың, жеке адамның ар-намысы мен қадір-қасиетіне құрметпен қараудың үлгісі болуға тиіс;
- 5) қызметкерлердің ар-намысы мен қадір-қасиетіне кемсітушілік пен қол сұғушылықтың кез келген нысандарын болдырмайтын қолайлы моральдық-психологиялық атмосфера құруға бағытталған шаралар қабылдауға;
- 6) жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларға сәйкес келмейтін іс-әрекеттер жасауға мәжбүрlemeуге;
- 7) әріптестеріне қатысты негізсіз айыптауларға, дәрекілік, қадір-қасиетін қорлау, әдепсіздік және дұрыс емес мінез-құлық фактілеріне жол бермеуге;
- 8) өзінің діни нанымдарын әріптестеріне таңдамауға, бағынысты қызметшілерді қоғамдық және діни бірлестіктердің, басқа да коммерциялық емес ұйымдардың қызметіне қатысуға мәжбүрlemeуге міндетті.

4.Бөлім. ДӘРІГЕРЛЕР ЖӘНЕ ҚОҒАМ

- 4.1. Дәрігердің (тәжірибелік дәрігер немесе ғалым) кәсіби қызметінің негізгі мақсаты адамның өмірі мен денсаулығын сақтау және қорғау, аурулардың алдын алу және денсаулығын қалпына келтіру, сондай-ақ емделмейтін аурулар кезінде, туылу және өлу кезіндегі азапты азайту болып табылады.
- 4.2. Науқастың жеке басына деген этикалық қатынас ол қайтыс болғаннан кейін де тоқтамайды.
- 4.3. Дәрігер өз міндетін қоғамның моральдық-этикалық принциптері негізінде әрбір науқастың өмірін, қадір-қасиетін және жеке басын құрметтей отырып орындайды.
- 4.4. Дәрігер өз пациенттерінің өмірі мен денсаулығына қатысты шешімдері мен әрекеттері үшін толық жауапкершілікте болады. Ол заңнамамен бекітілген тәртіппен медицина ғылымының ең тиімді бұрыннан белгілі және жаңа жетістіктерін пайдалана отырып, өзінің кәсіби деңгейін жүйелі түрде арттыруға міндетті.
- 4.4. Дәрігер қызмет ететін ізгілікті мақсаттар оған өзінің моральдық-этикалық бағыттары мен ұстанымдарын, жеке қадір-қасиетін құқықтық қорғауды, материалдық қамтамасыз етуді, кәсіби қызметін жүзеге асыру үшін тиісті жағдай жасауды талап етуге негіз береді.
- 4.5. Ешбір жағдайда дәрігер өзінің кәсіби тәуелсіздігін жоғалтпауы керек. Дәрігер кәсіби шешім қабылдағанда материалдық және жеке пайда, мансап, өз амбициясын қанағаттандыру сияқты себептер басым болмауы керек.
- 4.6. Дәрігер осы мекемеге бөлінген қаржы шегінде науқастарға тегін медициналық көмек көрсетеді. Дәрігердің емделушіден немесе оның туыстарынан заңда және нормативтік құқықтық актілерде көзделмеген сыйақыны бопсалауы қылмыстық және азғындық болып табылады.
- Дәрігердің жеке практикамен айналысу құқығы заңмен реттеледі.
- 4.7. Дәрігер өз еңбегі үшін заңда белгіленген тәртіппен ақшалай сыйақы алуға құқылы, ол өз еңбегін мемлекет тарапынан әділ бағалау және ақы алу құқығын қорғауға міндетті;
- 4.8. Бұл ретте дәрігерге:
- жалған жарнамамен айналысу және өз атыңыз бен тұжырымдарыңызды сенімсіз, дәлелденбеген медициналық ақпаратты насихаттау үшін пайдалануға рұқсат беру;

- заңда көзделген жекелеген жағдайларды қоспағанда, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды пайда табу мақсатында таратуға;
- заңсыз пайда табу мақсатында дәрігерлермен, фармацевтермен, медициналық және фармацевтикалық өнеркәсіп өкілдерімен, басқа жеке немесе заңды тұлғалармен сөз байласуға қатысу;

- заңда көзделген жекелеген жағдайларды қоспағанда, өндірушілер мен дистрибьюторлардан олар ұсынатын медициналық мақсаттағы бұйымдарды, емдік, диагностикалық және гигиеналық медициналық мақсаттағы бұйымдарды, диеталық тамақ өнімдерін тағайындағаны үшін сыйақы алуға;
- өзінің кәсіби абыройы мен беделіне сәйкес келмейтін басқа да қызметпен айналысуға;

- өзінің сайланған, әкімшілік немесе өзге де қызметтік жағдайын өзінің дәрігерлік тәжірибесінде немесе өзі басқаратын денсаулық сақтау мекемесінде емделушілердің санын негізсіз көбейту үшін пайдалануға;

- сыйақыларды заңсыз алуға алғышарттар жасау.

4.9. Дәрігер кәсіптік дербестігіне сәйкес келетін, оның қадір-қасиетін төмендетпейтін, пациенттерге және оның дәрігерлік тәжірибесіне зиян келтірмейтін кез келген басқа қызметпен айналыса алады.

4.10. Дәрігер жасына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, дініне, әлеуметтік жағдайына, саяси көзқарасына, тұрғылықты жеріне, азаматтығына және басқа да медициналық емес, оның ішінде материалдық жағдайына қарамастан медициналық көмек көрсетуге міндетті.

4.11. Дәрігер өзінің кәсіби шеберлігімен, моральдық-этикалық ұстанымдарымен, кез келген өмірлік жағдаяттардағы өзін-өзі ұстауымен, адамға және кәсіби міндеттерін орындауға деген көзқарасымен әріптестеріне және қоғамның басқа мүшелеріне лайықты үлгі болуы керек.

4.12. Дәрігер өзінің мінез-құлқымен және оған қолжетімді басқа да құралдармен (дәрістер, әңгімелер, БАҚ, Интернет және т.б.) салауатты өмір салтын насихаттауға және оның нормалары мен ережелерін сақтауда үлгі болуға міндетті.

4.13. Дәрігер бір мезгілде олардың қорғауы мен қолдауын ала отырып, кәсіптік бірлестіктер мен бірлестіктердің жұмысына белсенді қатысуға құқылы. Медициналық бірлестіктер мен ұйымдар өздерінің әрбір мүшесіне жоғары кәсібилік, кәсіби дербестік, мораль, этика және деонтология қағидаттарын сақтауға және қолдауға жағдай жасауға және жәрдемдесуге міндетті.

4.14. Дәрігер емделушілермен және әріптестерімен адал болуы, басқа дәрігерлердің кәсіби кемшіліктеріне қатысты ұстанымында принципті болуы, өз қателіктерін мойындауы, сонымен қатар алдау мен алаяқтықтан аулақ болуы керек.

4.15. Дәрігер жұмыс уақытында саяси, діни үгіт-насихатпен айналыспауы, әріптестерін дәрігер атағымен үйлеспейтін іс-әрекеттерге шақырмауы керек.

4.16. Дәрігер заңда көзделген наразылық нысандарына қатысуға құқылы, бірақ оның бақылауындағы науқастарға қажетті медициналық көмек көрсету міндетінен босатылмайды.

5. бөлім. ДӘРІГЕР ЖӘНЕ НАУҚАС

5.1. Дәрігер кез келген адамға қажетті медициналық көмек көрсету немесе оны ғылыми зерттеулерге волонтер ретінде тарту туралы шешім қабылдаған сәттен бастап осы адамға қатысты өзінің іс-әрекетін және онымен қарым-қатынасын жалпыға бірдей этика және мораль қағидалары, медициналық деонтология, сондай-ақ Дәрігерлердің этикалық кодексі және Халықаралық медициналық этика кодексі негізінде жоспарлауы қажет.

5.2. Дәрігер пациенттерге көрсетілетін медициналық көмектің сапасы мен ізгілігіне және адам өмірі мен денсаулығына араласуға қатысты кез келген басқа кәсіби әрекеттерге жауапты. Ол өз қызметінде пациенттің мүдделеріне негізделген Конституция мен заңдарды, аурудың ерекшеліктерін ескере отырып, дәрігерлік практикаға қатысты қолданыстағы ережелерді сақтауға және әрбір нақты жағдайда ең тиімді деп санайтын алдын алу, диагностикалау және емдеу әдістерін қолдануға міндетті. Қажет болса, дәрігер өз әріптестерінен көмек сұрауы керек.

Пациентке көмек көрсету туралы жағдайларда, заңнамада, нормативтік құқықтық актілерде және лауазымдық нұсқаулықтарда көзделмеген жағдайларда дәрігер, ең алдымен, пациенттің мүдделерін, медициналық этика және мораль принциптерін ескеруге міндетті.

5.3. Дәрігердің іс-әрекеті науқастың өмірі мен денсаулығына, оның әлеуметтік қорғалуына барынша пайда әкелуге бағытталуы керек.

5.4. Емдеу барысында, науқасқа оның жағдайы және ұсынылатын ем туралы ақпарат берген кезде, дәрігер науқастың жағдайын бағалай отырып, науқастың жеке ерекшеліктерін ескеруі тиіс.

5.5. Дәрігерге жасуға болмайды:

- жеткілікті кәсіби себептерсіз пациенттің және оның отбасы мүшелерінің жеке істеріне араласуға;

- емделушіні негізсіз тәуекелге ұшыратуға, тіпті біліміңізді адамгершілікке жатпайтын мақсаттарға пайдалануға болмайды. Емдеудің кез-келген әдісін таңдаған кезде дәрігер, ең алдымен, «зиян келтірме» қағидасын ғана емес, сонымен қатар «ең үлкен пайда әкел» деген қағиданы басшылыққа алуы керек.

5.6. Дәрігер науқасқа дұрыс диагноз қоюға, медициналық көмектің толық көлемін көрсетуге, әрі қарай емдеуге қатысты кеңестер мен ұсыныстарды негіздеуге және оларды пациентке егжей-тегжейлі және түсінікті түрде жеткізуге қажетті уақыт пен көңіл бөлуге міндетті.

5.7. Науқастың денсаулығының нақты жағдайына сәйкес келмейтін әлеуметтік қорғау және материалдық қолдау алу үшін дәрігердің аурудың ауырлығын әдейі асыра көрсетуге немесе кемітуге құқығы жоқ.

5.8. Шұғыл көмек көрсету жағдайларын қоспағанда, дәрігер науқас пен пациент арасында қажетті өзара сенімнің жоқтығына сенімді болса, егер ол өзін жеткіліксіз құзыретті сезінсе немесе оның қарамағында медициналық көмек көрсету мүмкіндігі болмаса, науқасты емдеуден бас тартуға құқылы. емдеуді жүзеге асыру үшін қажетті мүмкіндіктер, ал басқа жағдайларда, егер бұл дәрігердің антына қайшы келмесе. Бұл жағдайда дәрігер науқасты бұл туралы хабардар ету және оған тиісті ұсыныстар беру үшін барлық шараларды қабылдауы керек.

5.9. Дәрігер науқастың басқа дәрігермен кеңесу құқығына да кедергі жасамауы керек.

5.10. Дәрігер пациенттің дәрігерді таңдау құқығын және оның заңнамада белгіленген тәртіппен мәжбүрлеп емдеу жағдайларын қоспағанда, емдеу-алдын алу шаралары туралы шешім қабылдауға қатысуын құрметтеуге міндетті. Дәрігер науқаспен жеке сөйлесу кезінде оның қатысуымен тексеруге, емдеуге немесе зерттеуге оның ерікті келісімін алуға тиіс. Бұл келісім хабардар етілуге тиіс, емделуші емдеу әдістері, оларды қолданудың салдары, атап айтқанда мүмкін болатын асқынулар, сондай-ақ басқа да балама емдеу әдістері туралы хабардар етілуге тиіс, егер пациент саналы түрде өз келісімін білдіре алмаса, онда ол пациенттің заңды өкілі немесе тұрақты қамқоршысы береді.

5.11. Науқастың келісімінсіз емдік-диагностикалық шараларды жүргізуге оның өмірі мен денсаулығына қауіп төнген және жағдайды барабар бағалай алмаған жағдайда ғана жол беріледі. Мұндай жағдайларда шешім ұжымдық түрде және науқастың туыстарының қатысуымен қабылдануы керек.

5.12. Баланы немесе қамқорлықтағы науқасты емдеу кезінде дәрігер оның ата-анасына немесе қамқоршыларына толық ақпарат беруге және олардың белгілі бір емдеу әдісін немесе дәрі-дәрмекті қолдануға келісімін алуға міндетті.

5.13. Дәрігер өз бетімен шешім қабылдай алмайтын баланың немесе науқастың мүддесін қорғауы керек, егер оның өмірі мен денсаулығының мүддесі айналасындағыларға немқұрайлылықпен қарайтыны немесе олар жеткілікті түрде түсінбейтіні анық болса.

5.14. Дәрігер науқастың ар-намысы мен қадір-қасиетін, оның жеке өміріне араласпау құқығын құрметтеуге, оған мейірімділікпен қарауға, науқастың жағдайы туралы туыстары мен достарының алаңдаушылығын түсінуге міндетті.

5.15. Әрбір пациент жеке құпияны сақтауға құқылы. Дәрігер, медициналық көмек көрсетуге қатысатын басқа адамдар сияқты, пациент қайтыс болғаннан кейін де, сондай-ақ медициналық көмекке жүгіну фактісі, егер пациент басқаша талап етпесе немесе ауру жақындарына және қоғамға қауіп төндірмеу.

5.16. Пациенттің медициналық ақпараты ашылуы мүмкін:

- пациенттің жазбаша келісімі болған жағдайда;
- анықтау, тергеу, прокуратура және сот, санитарлық-эпидемиологиялық қызмет органдарынан дәлелді сұрау салу бойынша;
- егер құпияны сақтау пациенттің және/немесе басқа адамдардың денсаулығы мен өміріне елеулі қатер төндірсе (қауіпті жұқпалы аурулар);
- бұл ақпарат кәсіби тұрғыдан қажет басқа мамандарды емдеуге тарту жағдайында.

5.17. Дәрігерден басқа медициналық ақпаратқа қол жеткізу құқығын пайдаланатын адамдар пациент туралы алынған барлық ақпаратты құпия сақтауға міндетті және оны жария етуге байланысты жауапкершілік туралы дәрігер хабардар етуге міндетті.

5.18. Ғылыми зерттеулер, студенттерді оқыту және дәрігерлердің біліктілігін арттыру процесінде дәрігерлік құпия сақталуы тиіс. Науқасты көрсету тек оның, ата-анасының немесе қамқоршысының келісімімен ғана мүмкін болады.

5.19. Науқас өз денсаулығының жай-күйі туралы жан-жақты ақпарат алуға құқылы, бірақ ол одан бас тарта алады немесе денсаулығының жай-күйі туралы хабарлай алатын адамды анықтай алады.

5.20. Пациентке ауыр зиян келтіруі мүмкін деп санауға негізді негіздер болған жағдайда пациенттен ақпарат жасырылуы мүмкін. Алайда, егер науқас талап етсе, дәрігер оған жан-жақты ақпарат беруге міндетті. Егер науқас үшін болжам қолайсыз болса, өмірдің жалғасуына және ықтимал сәтті нәтижеге үміт қалдырып, оны мұқият және мұқият хабарлау керек.

5.21. Егер дәрігер қателік жіберсе немесе оның әрекеті нәтижесінде күтпеген асқынулар туындаса, ол бұл туралы пациентке, аға әріптесіне немесе бөлімше меңгерушісіне, ал олар болмаған жағдайда ол орналасқан мекеменің әкімшілігіне хабарлауға міндетті. жұмыс істейді және нұсқауларды күтпей-ақ, өз әрекеттерін дереу теріс салдарды түзетуге бағыттайды. Қажет болса, басқа мамандарды тарту керек және оларға қатенің мәні немесе туындаған асқынулар туралы шынайы хабарлау керек.

5.22. Дәрігер басқа дәрігерлердің клиникалық тәжірибесінде ұқсас жағдайларды болдырмау үшін жіберілген қателіктерді мұқият талдап, оларды әріптестерімен және басшылықпен талқылауы керек.

5.23. Дәрігер бейресми тағайындалған атақтарды, дәрежелерді, атақтарды көрсетпей, практикалық қызметті тек өз атымен жүзеге асыруы керек.

5.24. Дәрігер науқастың тиісті діни конфессия өкілінен рухани қолдау алу құқығын қамтамасыз етуі керек.

5.25. Дәрігер өліп жатқан науқастың өмірінің соңғы сәтіне дейін оның жанында болуға, оның жағдайына сәйкес емдеу мен бақылауды қамтамасыз етуге, мүмкін болатын өмір деңгейін ұстап тұруға, сондай-ақ науқастың физикалық және психикалық азаптарын барынша жеңілдетуге міндетті. пациент пен оның жақындарына барлық қол жетімді құралдармен.

5.27. Реанимацияны тоқтату мәселесі мүмкіндігінше және денсаулық сақтау министрлігі анықтаған критерийлерге сәйкес адамның жағдайы қалпына келмейтін өлі деп танылған жағдайларда алқалы түрде шешілуі керек. Дәрігердің өлімнің басталуын біле тұра тездетуге, эвтаназияға баруға немесе оны жүзеге асыруға басқа адамдарды тартуға құқығы жоқ.

5.28. Дәрігердің жалпы қауіп төнген жағдайда пациенттерді қалдыруға құқығы жоқ.

5.29. Дәрігер қатыгездіктің немесе адамның қадір-қасиетін қорлаудың кез келген көріністерін елеусіз қалдыра алмайды.

5.30. Дәрігер науқасқа заңнамада белгіленген тәртіппен Денсаулық сақтау министрлігі жалпы қолдануға рұқсат етілмеген емдеу әдістерін, дәрілік заттарды және медициналық бұйымдарды ұсына алмайды. Дәрігер науқасқа оның ауруын емдеудің басқа құралдары мен әдістерінің шетелде қолданылатыны туралы хабарлай алады.

5.31. Дәрігердің науқасқа жағымды әсер ететін сәйкес келбеті болуы керек.

6. бөлім. ДӘРІГЕРЛЕР АЛҚАСЫ

6.1. Дәрігер өмір бойы өзіне емдеу өнерін үйреткендерге құрмет пен алғыс сезімін сақтауға міндетті.

6.2. Дәрігер медицина қауымының абыройы мен асыл дәстүрін қорғауға, әріптестеріне құрметпен, ізгі ниетпен қарауға міндетті.

6.3. Дәрігердің басқа дәрігердің кәсіби біліктілігіне көпшілік алдында күмән келтіруге немесе оны жамандауға құқығы жоқ. Әріптеске берілетін функционалдық ескертулер мәселені медициналық қауымдастық немесе этика жөніндегі комиссия немесе

комиссия талқылағанға дейін жеке әңгімеде білдірілген, нысаны бойынша дәлелді, қорлаусыз болуы керек.

6.4. Ауыр клиникалық жағдайларда дәрігерлер өз әріптестеріне тиісті түрде кеңес пен көмек көрсетуі керек. Емдеу процесіне тек емделуші дәрігер ғана жауап береді, ол тек пациенттің мүдделерін басшылыққа ала отырып, ұсыныстарды ескере алады немесе бас тарта алады. Дәрігер пациенттердің басқа әріптестерінен ауысуына жағдай жасамауы керек.

6.5. Денсаулық сақтау мекемелерінің, ғылыми және білім беру мекемелерінің дәрігерлері-басшылары моральдық-этикалық ұстанымдар мен принциптерді, жеке қадір-қасиетін, сондай-ақ жеткілікті материалдық қамтамасыз етілуі мен әлеуметтік қорғалуы туралы қамқорлық жасауға, кәсіби қызметті жүзеге асыру үшін тиісті жағдайлар жасауға, және бағыныштылардың кәсіби біліктілігін арттыру.

6.6. Дәрігерлер басқа медициналық және көмекші персоналға құрметпен қарауға және олардың біліктілігін үнемі арттыруға міндетті.

7-бөлім. ПАЦИЕНТТЕРДІ ҚАТЫСУЫМЕН ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУЛЕР

7.1. Дәрігер зерттеуді профилактикалық, диагностикалық немесе емдік мақсатта жүргізілген зерттеулер негізделген жағдайларда ғана медициналық көмек көрсетумен біріктіре алады.

7.2. Биомедициналық зерттеулерді, жаңа препараттарды, диагностикалық және емдеу әдістерін және жабдықтарын сынауды бастамас бұрын дәрігер оны жүргізуге тиісті этикалық комиссиядан немесе комиссиядан жазбаша келісімін алуы керек, оның жоспарын (хаттамасын) бекітеді, онда оның мақсаты нақты айқындалуы тиіс. мақсаттар, этикалық аспектілер, прогресс және ықтимал асқынулар.

7.3. Науқасты (зерттеуге қатысушыны) мақсаттармен, әдістермен, ықтимал пайдалармен және ықтимал қауіптермен таныстырғаннан кейін дәрігер белгіленген тәртіппен пациенттің өтініші бойынша кез келген кезеңде зерттеуге қатысуға жазбаша келісімін алуға міндетті, еркін үзілуі немесе тоқтатылуы мүмкін.

7.4. Әрекетке қабілетсіз науқастар үшін олардың зерттеуге қатысуға келісімі жазбаша түрде ата-анасынан немесе басқа заңды өкілінен (заңды жауапты тұлғадан) алынуы тиіс. Мұндай зерттеулер зерттелушіге зиян келтірмей және оның жағдайын нашарлатпай, өмірін сақтап қалу, денсаулығын қалпына келтіру немесе сақтау мүдделері үшін ғана жүргізілуі мүмкін.

7.5. Дәрігерлер пациенттердің қатысуымен ғылыми зерттеулерді келесі барлық шарттар бір мезгілде орындалған жағдайда ғана жүргізе алады:

- егер олар экспериментке қатысатын науқастардың денсаулығын жақсартуға бағытталған болса;
- егер олар медицина ғылымы мен практикасына елеулі үлес қосса;
- егер алдыңғы зерттеулердің нәтижелері және бар деректер асқыну қаупін көрсетпесе;
- пациент қауіпсіздігі үшін барлық қажетті шараларды қамтамасыз ету шартымен.

7.6. Пациенттерді қамтитын медициналық зерттеулер зерттеліп жатқандардың құқықтары мен қауіпсіздігін қамтамасыз ететін және олардың қадір-қасиетін қорғайтын жағдайларда жүргізілуге тиіс; этикалық комиссиялардың немесе комитеттердің бақылауымен жоғары білікті дәрігерлер мен ғалымдармен орындалады. Зерттеу түсініксіз және күтпеген жағдайларда, сондай-ақ зерттеуге қатысушының өмірі мен денсаулығына қауіп төнетін белгілер пайда болған жағдайда тоқтатылады.

7.7. Дәрігер-зерттеуші өз іс-әрекетінің нәтижесінде (салақтық, дұрыс жүргізілмеген эксперимент және т.б.) науқастың денсаулығының жағдайы нашарлаған жағдайда жеке жауапкершілікте болады. Дәрігер науқастың денсаулығының қалыпты жағдайын қалпына келтіруге толық ықпал етуі керек.

7.8. Барлық зерттеуге қатысушылар денсаулығына қасақана зиян келтірген жағдайда сақтандырылуы керек.

8-бөлім. СОҢҒЫ МЕДИЦИНАЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР

8.1. Дәрігердің соңғы медициналық технологияларды қолдану кезіндегі іс-әрекеті (адам ағзалары мен тіндерін трансплантациялау, адам геномына, ұрпақты болу қызметіне араласу және т.б.) Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының этикалық, құқықтық және заңнамалық нормаларымен, ұсыныстарымен және талаптарымен айқындалады. ЮНЕСКО биоэтика комитеті мен биоэтика комиссиясы.

8.2. Күрделі профилактикалық, диагностикалық және ерекше емдік шараларды қажет ететін науқастарды іріктеу кезінде көмек көрсетуде басымдықты белгілеуге мәжбүр болған дәрігерлер өз бетінше немесе этикалық комиссия (комиссия) мүшелерінің қатысуымен шешім қабылдай отырып, тек медициналық көрсеткіштерге сүйенуі керек.

9-бөлім. АҚПАРАТ

9.1. Дәрігер өзінің біліктілігін үнемі арттырып отыруға және кәсіби қызмет саласындағы соңғы жаңалықтардан хабардар болуға міндетті. Ол ғылыми басылымдар мен бұқаралық ақпарат құралдарындағы кез келген жалған ақпаратқа белсенді түрде қарсы тұруы керек.

9.2. Медициналық басылымдар, дәрігерлердің сөйлеген сөздері, ғылыми форумдардағы, бұқаралық ақпарат құралдары арқылы жүргізілетін ағарту қызметі этикалық тұрғыдан мінсіз, объективті ғылыми және практикалық ақпаратпен шектелуі және жосықсыз бәсекелестік, жарнама және өзін-өзі жарнамалау элементтерін қамтымауы керек.

9.3 Дәрігер ғылыми зерттеулер мен практикалық жұмыс кезінде өзі байқаған дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың барлық белгісіз, қажетсіз және жанама әсерлері туралы қолданыстағы заңнамада белгіленген тәртіппен дереу хабарлауға міндетті.

9.4. Науқастардың өмірі мен денсаулығын қамтамасыз ету мүддесінде дәрігер қолданыстағы заңнамада көзделмеген диагностикалық әдістерді, емдеу және емдеу әдістерін насихаттауға және қолдануға белсенді түрде қарсы тұруы керек.

9.5. Медициналық анықтамалар тек қолданыстағы заңнамалық, нормативтік, әдістемелік және нұсқаулық құжаттарға сәйкес берілуі керек.

9.6. Жаңалыққа, өнертабысқа авторлық құқықты тіркегеннен кейінгі зерттеулеріңіздің нәтижелері туралы және т.б. дәрігер өз әріптестеріне, ең алдымен, арнайы басылымдарда хабарлауы керек.

9.7. Дәрігерлер ғылыми жарияланымдардағы авторлық құқық талаптарын сақтауы керек. Өзін немесе басқа адамдарды авторлар тобына жеткілікті себепсіз енгізу немесе зерттеуге белсенді қатысатын тұлғалардың атын жасыру, мысалы, плагиат, кәсіби этика қағидаларын өрескел бұзу болып табылады. Ғылыми шындықты бұрмалауға, ғылыми топ мүшесінің ғылыми зерттеулердегі іргелі қателіктерді жасыруға принципсіз қатынасы мен немқұрайлылығына жол берілмейді.

10. бөлім. МЕДБИКЕ ЖӘНЕ АКУШЕР

10.1. Акушерлер мен медбикелердің кәсіби қызметінің этикалық негізі адамгершілік пен мейірімділік болып табылады. Мейірбикенің кәсіби қызметінің маңызды міндеттері: науқастарға жан-жақты күтім жасау және олардың ауруын жеңілдету; денсаулықты қалпына келтіру және оңалту; денсаулықты нығайту және аурудың алдын алу.

10.2. Медбике міндетті:

- Өз мамандығыңыздың беделін сақтауға.
- Науқастарға олардың жасына немесе жынысына, аурудың сипатына, нәсіліне немесе ұлттық шығу тегіне, діни немесе саяси сеніміне, әлеуметтік немесе қаржылық жағдайына немесе басқа айырмашылықтарына қарамастан сауатты көмек көрсетуге.
- Науқасқа жоғары сапалы медициналық көмек көрсету, кез келген мұқтаж адамға гуманитарлық және кәсіби стандарттарға сәйкес жедел медициналық көмек көрсету пациенттің оның денсаулығының жағдайы, ұсынылатын ықтимал қауіптер мен артықшылықтар туралы ақпаратты алу құқығын құрметтеңіз емдеу әдістері, диагностика және болжам, сондай-ақ оның ақпараттан мүлдем бас тарту құқығы.
- Пациенттер туралы құпия ақпаратты қорғау үшін оның функцияларын орындауға, ол қандай түрде сақталса да, пациент туралы құпия ақпаратты кез келген үшінші тарапқа емделушінің келісімімен ғана ашуға.
- Науқасқа дәрігер тағайындаған емдеу бағдарламасын орындауға, дәрігер тағайындаған медициналық процедураларды дәл және шебер орындауға көмектесуге.
- Пациентке дәрігер тағайындаған емдеу бағдарламасын орындауға көмектесу, дәрігер тағайындаған медициналық манипуляцияларды дәл және білікті түрде жүргізу. Дәрігер мен медбикенің кәсіби міндеттерін атқару кезінде олардың қарым-қатынасының таныстығын, қызметтік емес сипатын медициналық этика айыптайды. Егер медбике дәрігердің емдік ұсыныстарының орындылығына күмәнданса, ол бұл жағдайды алдымен дәрігердің өзімен, содан кейін күмән туындаған жағдайда – жоғары басшылықпен әдептілікпен талқылауы керек.
- Ұқыптылық және жеке гигиена ережелерін сақтау-Мейірбике тұлғасының ажырамас сапасы.
- Дәрігер мен мейірбикенің кәсіби міндеттерін орындау кезіндегі ресми сипаты медициналық этика сақталады. Егер медбике дәрігердің емдеу ұсынымдарының орындылығына күмәнданса, ол бұл жағдайды алдымен дәрігердің өзімен әдептілікпен талқылауы керек, ал егер күмән сақталса, одан кейін де жоғары басшылыққа хабарлайды.
- Ұқыптылық және жеке гигиена ережелерін сақтау медбике тұлғасының ажырамас қасиеті болып табылады.
- Медбикенің мінез-құлқы денсаулыққа теріс әсер етпеуі керек.
- Мейірбикелік стандарттарды сақтауға, енгізуге және жақсартуға жеке жауапкершілік алады.
- Халықты ақпараттық және сауықтыру біліміне белсене қатысуы, аурулармен күресу әдістерін жетілдіруге бағытталған ұжымдық шараларды әзірлеуге және жүзеге асыруға қатысуға, пациенттерді, билік органдарын және жалпы қоғамды ескертуге міндетті.

Моральдық және этикалық нормаларды сақтау адамның өз міндеттерін орындауын ғана емес, сонымен бірге өз міндеттерін орындаудан жалтарғаны немесе кәсіби емес орындау үшін жауапкершілікті де білдіреді.

11 бөлім. Қызметтік этиканы бұзғаны үшін жауапкершілік

11.1. Жанжал туындаған жағдайда қызметкер тиісті шаралар/шешімдер қабылдау үшін тікелей басшымен жанжал мәселесін талқылайды.

11.2. Моральдық-этикалық нормаларды сақтау тек өз міндеттерін орындауды ғана емес, сонымен қатар жалтару немесе оны кәсіби емес орындау үшін жауапкершілікті де қарастырады. Перинаталдық орталық кодексінің стандарттарын бұзу тәртіптік жауаптылыққа әкеп соғады.

11.3. Кодекс стандарттарын бұзу перинаталдық орталық қызметкерлерінің этикалық нормаларын, кәсіби мінез-құлық қағидаларын және өзара қарым-қатынастарын сақтау жөніндегі этикалық комиссия туралы Ережеге сәйкес Этикалық комиссия құрамында қаралады.